

2021 MARKNADSRAPPORT

Hållbarhet - i den svenska redovisning- och revisionsbranschen

INNEHÅLL

- 03** FÖRORD
- 04** SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING/METOD
- 06** SAMMANFATTNING
- 07** 3 VIKTIGA SAKER ATT TA MED SIG
- 08** VAD ÄR HÅLLBAR UTVECKLING
- 10** GRÖNA INVESTERINGAR
- 11** BYRÅERNA
- 23** FÖRETAGEN
- 25** INTERVJUER
- 40** REFERENSER & LÄNKAR

FÖRORD

Under arbetet med den senaste marknadsrapporten "Nystartade byråer" noterades det att många av de byråer som startades upp var en reaktion på den traditionella byråbranschen. Tidspress, övertid och små möjligheter att påverka sin egna och kundernas situation gjorde att många såg bättre möjligheter i att starta upp en egen verksamhet. I intervjuerna med dessa nystartade byråer kunde det märkas att medvetet eller omedvetet såg man andra syften med sin verksamhet, syften som väl var lierad med ett hållbart företagande.

Flertalet av de intervjuade relaterade medvetet till de 17 globaliseringsmålen. Det kunde handla om att skapa en bra arbetsplats, nyttja tekniken, minska klimatavtrycket eller bara ge alla på arbetsplatsen samma förutsättningar. I intervjuerna kunde vi också märka att det fanns andra syften, både medvetna och omedvetna. Ett av dem var just ett hållbart företagande. Hållbarhet är ett hett ämne idag och jag vill med denna rapport ta reda på lite mer hur branschen ställer sig till frågan. Ett stort tack till alla som ställt upp på intervjuer.

EN LADDAD FRÅGA

Under arbetets gång kunde jag konstatera att det finns starka åsikter om ordet **hållbarhet**. Majoriteten av de som svarade var väldigt positiv till att vi ställde frågan och såg hållbarhetsfrågan som väldigt viktig. En del ser det bara som ett modeord precis som digitalisering, andra som en fråga kopplad till politisk hemvist.

Vissa menar att det inte finns en klimatkris och därför är frågan inte ens relevant. Min uppgift är inte att ta ställning i frågan utan rapportera utifrån befintlig data och allmän opinion och dra slutsatser om hur redovisning- och revisionsbranschen påverkas.

Några uttryckte att Visma borde göra annat än att dyka ner i dessa frågor. Men, Visma kan inte bortse från ordet, hållbarhet och hållbarhetsredovisning, Visma bygger affärssystem där redovisning är ett centralt begrepp. Vi måste förstå vad som är viktigt för oss i framtiden.

Visma's ledord är att förverkliga företagandet. Så med det sagt, det är viktig för Visma att bevaka frågan så vi kan leverera produkter och tjänster som kommer vara viktiga i framtiden så att företagare kan förverkliga sina drömmar.

Rapporten har inga ambitioner att presenteras som en vetenskaplig studie.

Rapporten är skriven av Jan Söderqvist, branschexpert på Visma Spcs.

SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING

Syftet med denna marknadsrapport är att ge en bild av redovisning- och revisionsbranschens intresse och syn på hållbarhetsfrågor och ge svar på vad som krävs för att hållbarhetsfrågan skall hamna högst uppe på agendan i branschen.

Ämnet är viktigt eftersom det finns en risk att många kunder till byråmarknaden hamnar utanför hållbarhetsfrågan. Resultatet av undersökningen kan också ge en bild av vilka framtida insatser mot branschen som behövs för att öka på medvetenheten och möjliggöra tjänsteförsäljning kring hållbarhetsfrågan.

METOD

Vi har ställt frågor till 3.700 slumpvis utvalda redovisning- och revisionsbyråer i Sverige. 335 har valt att svara vilket ger en svarsfrekvens på ca 9%. Vi har också tillfrågat ca 6.000 svenska företag om deras förhållning till hållbarhet. Svarsfrekvensen är ca 6% och 381 har valt att svara. Det har gjorts ca 50 djupintervjuer med olika byråer där vissa har varit tillfrågad men också där många själva valt att delta. Djupintervjuerna har främst riktats mot byråer med fler än 10 anställda. Intervjuer har också skett med branschorganisationer som FAR, SRF Konsulten och Företagarna för att förstå deras hållning gentemot deras medlemmar i frågan hållbarhet.

Svarsfrekvensen vad gäller byråer följer normalfördelningen relativt väl upp till 20 anställda. Undersökningen representerar bäst segmentet byråer upp till 10 anställda.

AVGRÄNSNINGAR

Ämnet hållbarhet och hållbart företagande är gigantiskt stort. I skrivande stund så pågår Glasgow COP26 som tar sikte på att accelerera planen för att uppnå målen som sattes i Parisavtalet.

Vi väljer att titta på och fokusera på revision- och redovisningsbranschen eftersom majoriteten av våra svenska företag nyttjar en revisor eller redovisningskonsult. Som konsult eller revisor blir man ofta involverad i olika frågor som har med företaget att göra. Därför spelar konsulten och revisorn många gånger en stor roll när viktiga beslut skall tas av företaget.

Rapporten fokuserar på att mäta medvetenheten kring hållbarhet i redovisning- och revisionsmarknaden och hur det kan påverka byråbranschen och deras kunder.

Syftet är inte att gå djupare in i ämnet vad hållbarhet och hållbart företagande är. Heller inte dyka in på metoder och modeller för hållbarhetsredovisning. Rapporten väljer att titta på revision- och redovisningsbranschen ur ett marknadsperspektiv och aktörer som påverkar nyss nämnda marknad.

Ganska snart i undersökningen visar det sig att stora byråer, speciellt kombibyråer har kommit väldigt långt i arbetet både internt och externt ut mot sina kunder. Här råder en hög medvetenhet om vad hållbarhet handlar om. Därför har ett antal djupintervjuer gjorts med större byråer om deras arbete. Mest för att få en djupare förståelse för ämnet.

Vi har också gjort en mindre undersökning av SME Företag och deras inställning till hållbarhet. Orsaken är bara för att se så att byråernas uppfattning någorlunda överensstämmer med det företagarna säger.

SAMMANFATTNING

Undersökningen visar att byråbranschen ser positivt på att arbeta med hållbarhetsfrågor. Det finns dock en en låg kunskap i dagsläget vad ämnet hållbarhet är och vilka områden det omfattar. Det kan mesta dels förklaras av att det är en komplex fråga och avsaknad av standarder. Men det medför också en risk att en del svenska SME företag kan hamna på sidan om hållbarhetsfrågan. Det handlar främst om företag ansluten till byråer med färre än 10 anställda.

En av orsakerna är att många SME företag är anslutna till byråer som inte satt sig in i frågan eller anser att frågan är viktig eller ens existera. Majoriteten av den redovisning som görs till svenska företag sker hos byråer med färre än 10 anställda. I denna grupp har det utkristalliserat sig två läger i ungefär samma storlek, byråer som anser detta är en möjlighet för branschen och de som anser att det ligger utanför deras kärnverksamhet. Eftersom branschen är reaktiv så anser de flesta att man inte behöver agera förrän det uppstår en efterfrågan hos kunderna.

Oavsett i vilket läger man befinner sig i så tycks det finnas en osäkerhet kring vad hållbarhet och hållbart företagande är och hur man för en dialog kring ämnet. Bristen på metoder, utbildning och verktyg eller som man uttrycker det "mallar" är det som efterfrågas mest. Här borde branschförbund och programvaruleverantörerna kunna göra en insats.

SLUTSATS

Skapa efterfrågan eller skapad efterfrågan

För att hållbarhetsfrågan skall hamna högt uppe på agendan krävs en ökad efterfrågan på tjänsterna hos SME företag alternativt att byråmarknaden blir bättre på att sälja in tjänsterna. I undersökningen kan vi notera att efterfrågan på hållbarhetstjänster är större än vad byråerna anger. Många företag har valt någon annan än byrå när man implementerat hållbarhetstjänster. För att motverka detta krävs insatser som utbildning, metodik, konkreta verktyg och aktiv försäljning hos byråerna. Det krävs att branschförbunden och programvaruföretagen driver frågan. Skall byråerna arbeta med hållbarhet som en ytterligare tjänst till sina kunder måste man höja sin kompetens kring ämnet, vilket är en möjlighet. Om inte detta sker så finns en risk att andra aktörer fångar upp möjligheten eller andra byråer som är aktiva och har satt sig in i hållbarhetsfrågan tar över frågan. En annan allvarigare konsekvens är att många svenska SME företag som är anslutna till mindre byråer riskerar att hamna utanför hållbarhetsarbetet.

3 VIKTIGA SAKER ATT TA MED SIG

1

Revision- och redovisningsbranschen behöver påskynda sin egna medvetenhet kring ämnet hållbart företagande och vad det innebär. Detta kan göras enklast via branschförbunden (SRF Konsult och FAR) som står väl förberedda för att hjälpa sina medlemmar. Byråer som inte är anslutna till något branschförbund måste välja en strategi som säkerställer att man kan föra en dialog med sina kunder kring ämnet.

2

Revision- och redovisningsbranschen bör ha en strategi för hur man skall påverka och informera sina kunder om hållbarhet. Kompetensen kring ämnet hållbarhet måste höjas på de mindre byråerna. Företagen dvs byråns kunder måste få kännedom om att det kan innebära en risk att stå helt utanför hållbarhetsarbete men också affärsmässiga och ekonomiska möjligheter att aktivera sig i frågan.

3

För att få genomslagskraft i samtliga led, måste arbetet med hållbarhetsredovisning komma ner på en konkret nivå som gör det enklare att förstå och arbeta med. Här kan programvaruleverantörerna i samarbete med branschförbunden uppnå synergieffekter genom att samarbeta. Programvaruleverantörerna kan bistå med sin kunskap i att förenkla, systematisera processerna och branschförbunden med kunskap i ämnet hållbarhet.

VAD ÄR HÅLLBAR UTVECKLING

Hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. En hållbar utveckling bygger på tre dimensioner: det sociala, miljön och ekonomin. Globala målen innefattar alla tre dimensioner.

VAD ÄR HÅLLBART FÖRETAGANDE

Hållbart företagande innebär att skapa långsiktigt värde med en affärsstrategi som inte bara fokuserar på ekonomiska faktorer utan även etiska, sociala, miljömässiga och kulturella aspekter.

VAD ÄR HÅLLBARHETS- REDOVISNING

En hållbarhetsredovisning är ett sätt för företag att visa upp och klargöra vad företaget har uppnått i sitt arbete för en långsiktigt hållbar utveckling på ekonomiska faktorer utan även etiska, sociala, miljömässiga och kulturella aspekter.

DE 17 GLOBALISERINGMÅLEN

Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. Globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

www.regeringen.se

GRÖNA INVESTERINGAR ÖKAR DRAMATISKT I SVERIGE OCH EU INOM DE NÄRMSTA 20 ÅREN

**1.100
MILJARDER**

1.100 gröna miljarder ska investeras i Norrland de kommande 20 åren enligt Exportkreditnämndens

**12
MILJARDER**

Regeringen presenterar flera budgetnyheter inom miljö och klimat på tolv miljarder kronor

50%

Av investerat kapital inom EU kan härledas till gröna investeringar

OCH STÄLLER ÄVEN STÖRRE KRAV PÅ SMÅ FÖRETAGARE

Många små företagare upplever idag att man i samarbete med stora organisationer och upphandlingar måste redogöra om sin hållbarhetspolicy. "Kraven sipprar ner på oss småföretagare". Det kan finnas en affärsrisk att stå utanför det som händer.

BYRÅERNA

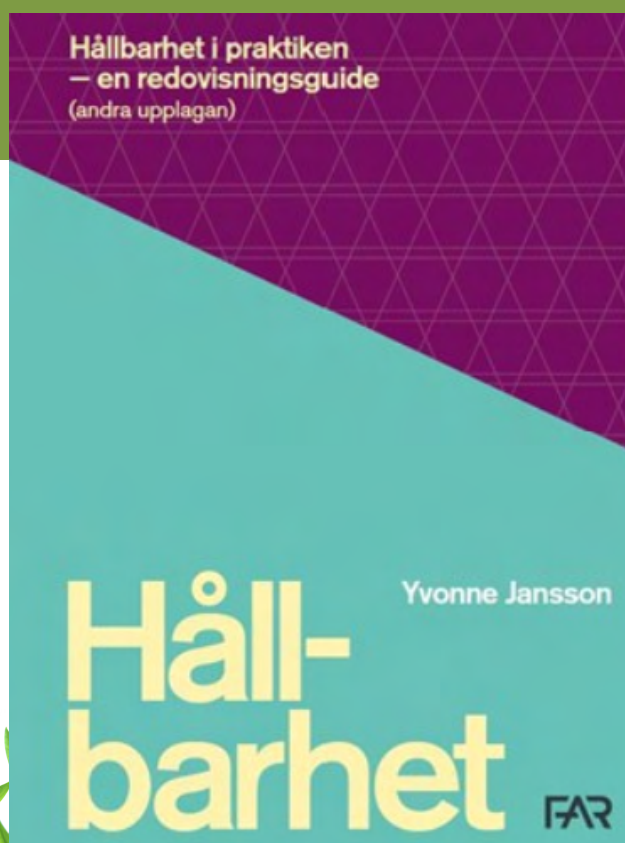
REDOVISNINGSKONSULTENS ROLL

“Redovisningskonsulter fungerar som bollplank även i frågor som inte primärt rör företagens redovisning eller finansiella situation.

Det ingår i rollen att hålla sig uppdaterad på områden som kan påverka kundernas företag på olika sätt och att informera företagaren när omständigheter identifieras som kan innebära en möjlighet eller en risk.

I rollen som redovisningskonsult är det viktigt att ha kunskap om vad hållbarhet är, hur det påverkar företagen och vilka fördelar och risker som finns kring dessa frågor för kunden.”

*Hållbarhet i praktiken
-en redovisningsguide (andra upplagan 2020)
Författare: Yvonne Jansson
Hållbarhetsansvarig FAR*

ÄR BYRÅERNA FRAMTIDA SPELARE INOM HÅLLBARHET

Vi frågar SRF Konsulterna och FAR (förenade auktoriserade revisorer)

På frågan hur man ser medlemmarnas förutsättningar för att bli framtida rådgivare i hållbarhetsfrågor svarar Lali Fjelleström på SRF Konsulterna "Det är våra medlemmar som borde vara bäst lämpade att möta efterfrågan på hållbarhetstjänster. Byråerna känner kunderna och deras verksamhet väldigt väl och man har redan koll på företagets ekonomi. Dessutom är vi vana att arbeta efter regelverk och sedan länge rapporteringsexperter".

Yvonne Jansson, FAR menar att deras medlemmar är en viktig aktör för att förstärka trovärdigheten när hållbarhetsredovisningar upprättas. Främst för att revision och översiktlig granskning är ett verktyg för att till exempel undvika greenwashing, men även genom den kunskap deras medlemmar har för att ta fram stöd för hållbarhetsprocesser.

Båda är dock överens om att intresset kring hållbarhet är varierande hos deras medlemmar. Vissa ser konkurrensfördel att erbjuda tjänsten, medan andra byråer inte ser det som ett område de ska fokusera på. Orsaken till det spretiga intresset kan vara att man inte tänker att "Hållbart företagande" involverar ekonomiska frågor som byrån redan arbetar med.

Yvonne menar att ordet hållbarhet har också blivit lite överanvänt och har därmed tappat lite av sitt värde. Men den senaste tiden har FAR märkt att intresset för hållbarhetsfrågorna ökar bland medlemmarna.

De större byråerna arbetar redan intensivt med hållbarhetsfrågor, medan de mindre byråerna är mer reaktiva och reagerar när frågan uppstår avslutar Yvonne med.

Båda Yvonne och Lali ser dock jättestora affärsmöjligheter för branschen i framtiden vad avser hållbarhetsfrågan.

VAD SVARAR BYRÅERNA

42%**AV BYRÅERNA PLANERAR ELLER HAR TAGIT FRAM EN EGEN HÅLLBARHETSPLAN**

50% av byråerna har inga planer på att ta fram en hållbarhetsplan för den egna byrån.
8% vet ej.

67%**AV BYRÅERNA TROR ATT MAN KOMMER ATT ARBETA MED HÅLLBARHET INOM 5 ÅR.**

31% av byråerna tror inte att man kommer att arbeta med hållbarhet inom 5 år.

26%**AV BYRÅERNA HAR FÅTT FRÅGOR OM HÅLLBARHET AV SINA KUNDER**

65% av byråerna har aldrig fått någon hållbarhetsfråga från sina kunder.

20%**AV DE SVARANDE BYRÅERNA PLANERAR ELLER HAR BÖRJAT PÅ SÄLJA HÅLLBARHETSTJÄNSTER**

78% av de svarande har inga planer än på att börja sälja hållbarhetstjänster.

28%**ÄR EJ MED I NÅGON BRANSCHORGANISATION**

23 % av de svarande är medlem i SRF Konsult och 9% av de svarande är medlem i FAR (Förenade auktoriserade Revisorer).

2%**AV DELTAGARNA ÄR FLER ÄN 10 ANSTÄLLDA**

Över 50 % av all redovisning som görs sker bland byråer med färre än 10 anställda.

KAN REDOVISNINGS- OCH REVISIONSBRANSCHEN PÅVERKA FÖRETAGEN I HÅLLBARHETSFRÅGAN?

På frågan om revision- och redovisningsbranschen ser sig själva som en viktig påverkans-aktör i hållbarhetsfrågor gentemot sina kunder är svaren överlag positiva.

Majoriteten av de svarande ser detta som en viktig fråga speciellt i framtiden där man som konsult/revisor har stora möjligheter att påverka sina kunder i det dagliga arbetet. Man kopplar det till konsultens/revisorns djupa kännedom om företaget och vad som är viktigt för företagaren.

Ytterligare påpekar också många att digitaliseringen är en bra grund för att driva hållbarhetsarbetet genom att det möjliggör rapportering och uppföljning på ett bättre sätt.

"Behov skapar man! Om man vill att våra kunder ska bli mer effektiva. Då måste vi visa dem."

Petra Örjegren VD stabilisator

ANSLAGSTAVLAN

FRÅGA: KAN BRANSCHEN PÅVERKA SINA KUNDER I HÅLLBARHETSFRÅGAN?

Goda om det finns bra program där man enkelt kan registrera in mätbara data och få ut statistik i sammanfattad form

Branschorganisationerna uppmuntrar dessvärre till mer onödigt arbete.

STORA, VI SITTER PÅ STORA FÖRTROENDEN

VI MÅSTE FÖRST VETA VAD VI SKA GÖRA!!

Jag pratar med kunderna om det. Detta är ju en mycket större fråga än hur vi arbetar med redovisningen, men det är bra att tala om det i alla sammanhang. Alla bäckar små..

Möjligheterna kommer att öka eftersom bland annat klimatförändringarna påverkar så många människor och företag redan idag. Kan vi dessutom visa på ekonomisk lönsamhet med hållbar utveckling har vi stora möjligheter att påverka.

Goda!

VET EJI!

OINTRESSANT

Noll!!

Goda möjligheter

JAG TROR VI HAR EN STOR MÖJLIGHET ATT PÅVERKA VÅRA KUNDER, DÅ VÅR ROLL ÄR ATT LÄMNA RÅD HUR DE KAN DRIVA SINA FÖRETAG.

Den är väl ganska stor....
även om jag inte vet fullt ut vad att göra.....

Jag tror att vi har stora möjligheter, men jag tror också att vi behöver introducera det för kunderna.

OM MAN KAN PÅVISA ATT DIGITAL REDOVISNING UNDERLÄTTAR FÖR DOM SJÄLVA SÅ ÄR INTRESSET STORT.

UTMANINGAR FÖR BRANSCHEN

Utmaningarna att arbeta med hållbarhet inom redovisningsbranschen är många. Genomgående i alla intervjuer finns det brist på standarder och metoder speciellt för mindre företag. Av svaren att döma är det många faktorer som ses som stora utmaningar. Inte bara brist på standarder utan också tidsbrist och kunskap. Branschorganisationerna arbetar intensivt för att motverka detta. FAR har gett ut "**Hållbarhet i praktiken**" och SRF Konsulten "**NSRS hållbarhetsrapport för SME (small medium enterprises)**".

Dessa är riktlinjer och praktiska metoder för hållbarhetsredovisning. Båda förbunden har utbildningar som är officiella för vems om helst och man driver aktivt frågan i alla kanaler.

Flertalet av de intervjuade ser det som svårt att ta sig an frågan. Tidsbrist och obefintlig efterfrågan gör att hållbarhetsfrågan prioriteras ned i "Att göra listan". "Så länge det inte finns någon efterfrågan måste vi göra annat" säger en byrå.

Marin Johansson VD på LR Revision Sverige AB med 60 talet kombibyråer under sin flagg, menar på att det finns utmaningar med hållbarhetsredovisning. Dels en djupare kunskap i ämnet samt bristen på konkreta metoder och verktyg.

Martin säger att SRF konsult NSRS verktyget är det första konkreta bra verktyg han sett på marknaden i Sverige och pekar på att Norge nått mycket längre vad avser just konkreta verktyg.

En annan utmaning för byrån är att ha tiden och viljan att sälja in hållbarhetstjänster till byråns kunder. Här finns en risk att kunderna hamnar i ett vakuum. Martin är positiv till frågan om hållbart företagande och tror att revision och redovisningsbranschen är viktiga aktörer för att driva frågan.

KOMPLEX RÅDGIVNING

Det kommer behövas rådgivare som förstår helhetsbilden av företagande i kombination med sociala och miljömässiga områden samt hur dessa tre korrelerar.

I djupintervjuerna med olika representanter för revision och redovisningsbranschen visar det tydligt att fullserviceleverantörerna av hållbarhetsrapportering är få. Det är de större konsultbolagen "The big 4" samt mellanstora byråer som BDO, Grant Thornton och Ludvig, som har full kompetens kring ämnet hållbarhet. Det är också i samtal med både Markus Håkansson (BDO), Pernilla Zetterström-Varverud (Grant Thornton) och Nathalie Liljegren (Ludvig) samtliga experter inom området hållbarhetsredovisning som komplexiteten kring hållbarhetsredovisning blir tydlig och att det inte bara handlar om rapportering utan också om rådgivning på en högre nivå. Olle Rydqvist (PE Accounting) bekräftar också detta. Rådgivning kring dessa frågor kräver en helt annan kunskap. Nathalie Liljegren, Ludvig säger ungefär samma sak vi har experter inom "grön rådgivning" som arbetar som rådgivare mot företagen.

"kvalificerad rådgivningen kring hållbarhet överlåter vi gärna till någon annan. Men processerna och automatiseringen av hållbarhetsrapporteringen det är där vi är experter "

Olle Rydqvist - PE Accounting

Hållbarhet - En framtid för Techindustrin

En kommande marknad borde vara rapportering och datainsamling för techföretag. Rådgivare behöver ha information. Oavsett om det kommer standarder, skärpt lagstiftning, tydliga direktiv för mindre företag i framtiden, vilket det måste enligt samtliga intervjuade så handlar hållbarhetsredovisning i framtiden om datainsamling och hur man presenterar det på ett begripligt sätt som också är lätt att följa upp. Eftersom hållbart företagande handlar om samspelet mellan miljö, sociala och ekonomiska områden (**s.k Triple bottom line**) borde det uppstå en ny marknad för techföretag som specialiserar sig på detta område. Detta eftersom att det kommer att vara många datakällor involverad och kanske svårt för befintliga aktörer att lyckas med detta eftersom som man har sin lojalitet någonstans.

TILLHÖRIGHET TILL NÅGON BRANSCHORGANISATION SPELAR EN ROLL

De flesta byråer som svarat har inte varit medlem till någon av branschorganisationerna som SRF Konsulten eller FAR. Det spelar roll!

Branschförbunden driver hållbarhetsfrågan väldigt aktivt gentemot sina medlemmar. Det avspeglas också i resultaten.

Vid frågor som **"Om man har en hållbarhetsplan"** eller om man **planerar på att ta fram hållbarhetsplan"** alternativt **"Planerar för att börja sälja hållbarhetstjänster"** finns det en överrepresentation hos de svarande som tillhör någon branschorganisation.

På frågan **"Tror du att byrån inom fem år kommer att hjälpa kunder med hållbarhetsfrågor?"** kan vi se samma tendens där medlemmar till någon branschorganisation är betydligt mer positiv till framtiden och deras egna roll i att hjälpa kunderna i hållbarhetsfrågan.

Det som avviker är på frågan om **"Är det vanligt med frågor om hållbarhet"** finns det en överrepresentation hos icke medlemmar. Orsaken till detta finns det inga förklaringar på eftersom de svarande är anonyma

Storleken på byrån spelar också en roll för engagemanget i hållbarhetsfrågor. Däremot är efterfrågan på tjänster och frågor kring hållbarhet ganska jämnt fördelad oavsett storlek

VAD SAKNAR BYRÅBRANSHEN FÖR ATT KUNNA ARBETA MED HÅLLBARHET

På frågan "Vad för stöd skulle du vilja ha eller behöva för att hjälpa kunderna att hållbarhetsrapportera?" svarar branschen enligt följande

Det är det tydligt att konsulter/revisorer efterfrågar konkreta metoder. Men det råder också en stor osäkerhet kring vad ämnet är och hur man omsätter det i praktisk handling. Det gäller både byrån och företaget. Det finns en mindre grupp bland byråerna som tycker att detta är att betrakta som "dumheter" och bara en påhittad pålaga. Några av de svarande gör heller inte kopplingen till att hållbarhet är kopplat till ekonomiska och sociala områden. Man ser det som en fråga som ligger helt utanför själva företagandet. Om vi rangordnar svaren efter vad man efterfrågar så ser det ut enligt nedan

1

MALLAR, CHECKLISTOR,

Enkla och begripliga metoder gärna kopplat till programstöd.

2

INFORMATION OCH UTBILDNING

Vad hållbarhet handlar om men även konkreta metoder hur man som byrå kan hjälpa företagen.

3

PROGRAMSTÖD

Programvaror och digitala system för att kunna följa upp rapportering kring hållbarhet.

"Det är viktigt med standarder och metoder som håller kostnaden nere så att den lilla företagaren kan se någon affärsnytta i hållbarhetsarbetet."

*Philip Thunborg
Företagarna*

Den största gruppen ca 50% som svarade mest enhetligt visste helt enkelt inte vad man behövde för att kunna hjälpa företagen med hållbarhetsrapportering. Man visste inte vad deras kunder skulle kunna tänka sig att efterfråga.

ANSLAGSTAVLAN

FRÅGA: VAD SAKNAR BRANSCHEN FÖR ATT KUNNA ARBETA MED HÅLLBARHETSRAPPORTERING?

Möjlighet till icke monetär uppföljning i redovisningssystemet

Utbildning så man vet hur man skall göra

MALLAR!
MALLAR!
OCH
MALLAR

VÄLDIGT
DUM
FRÅGA!!

Regler för beräkning av hållbarheten och IT-Stöd

Program stöd!

VET EJI!
VET EJI!

Ingen!

Hållbarhetsrapportering är ett hittepåord om ett hittejobb som inte har någon förankring i verkligheten. Detta är något som ev. kommer vara på tapeten i något år eller så - INGEN kommer att efterfråga detta sedan.

Checklistor

Regler

Tips & Råd

MÖJLIGHET ATT TA UT
RAPPORTER GRUNDAT PÅ DE
KRITERIER SOM BOLAGET
BEHÖVER HJÄLP MED.

Är osäker på vad vi behöver, kan ej svara i dagsläge..även om jag inte vet fullt ut vad att göra.....

Jag vet inte. SRF har tagit fram hjälpmedel så jag hoppas att det räcker.

DET ÄR LITE OKLART I DAGSLÄGET.

VILKA PUNKTER SKALL INGÅ?

VAD SÄGER BYRÅERNA?

Vi pratar med byråerna

Många mindre och medelstora byråer har ett intresse kring hållbarhet både internt inom byrån men även extern mot sina kunder. Det finns en vakenhet och medvetenhet till att frågan är viktig.

Den interna hållbarheten

Stress och med hög personal omsättning som följd är ett problem inom revision- och redovisningsbranschen. Många speciellt yngre byråerna säger i intervjuerna att man sätter hållbart företagande i första rummet och menar på att det viktigaste långsiktigt är att skapa hållbara arbetsplatser. Typiska exempel är Stabilisator, CV ekonomi och KAM Redovisning. Daniel Fagergren VD och grundare av CV ekonomi beskriver liksom Petra Örjegren och Martin Kruus sin vilja av att först och främst skapa en attraktiv arbetsplats. "Min vision är att skapa en gemensam arbetsplats där vi alla får samma förutsättningar oavsett bakgrund säger Daniel. För Petra på Stabilisator Gäller att: Här ska alla trivas, inte behöva arbeta övertid och man ska kunna få ihop livspusslet. Vi driver inte den här byrån för att tjäna pengar. Jag vill skapa den bästa arbetsplatsen."

Hållbarhetsfrågor är också viktigt internt menar Martin Kruus. Man sätter just nu ett fokus på att personal skall må bra och inte arbeta övertid, detta är viktigt för att kunna växa sin organisation menar Martin.

***"DIGITALISERINGEN ÄR EN VIKTIG FAKTOR
FÖR ATT ARBETA HÅLLBART OCH
LÅNGSIKTIGT."***

*MARTIN KRUUS
KAM REDOSVINING*

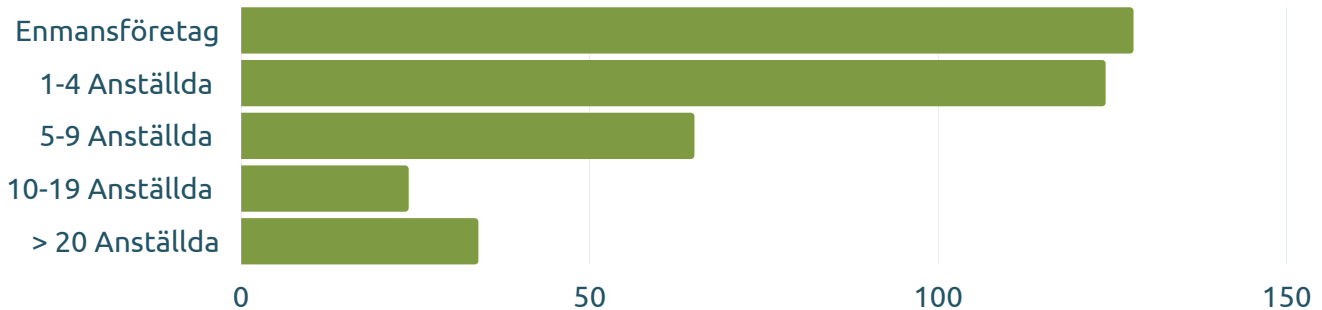
Gemensamt är att samtliga uttrycker en låg efterfrågan på hållbarhetstjänster. Men man väljer ändå att gå ut med att sälja tjänsterna. Martin Kruus säger att efter sommaren planerar KAM Redovisning på att börja sälja hållbarhetstjänster till sina kunder. Martin Företagschef på KAM Redovisning tror dock att det kommer att ta ett tag innan efterfrågan uppstår men tills dess vill man stå beredd, likadant gäller Stabilisator som redan börjat och fått sin första kund enligt Petra Örjegren VD på Stabilsator.

FÖRETAGEN

FÖRETAGEN

Svarsfrekvensen på de företag som svarade var 6% och totalt så svarade 377 företag. Fördelningen på företagsstorlek var enligt diagrammet nedan fördelat på antal

ANLITAR NI EN REVISION- ELLER REDOVISNINGSBYRÅ

Antalet små företag som anlitar en byrå är fortfarande stabil. Tidigare undersökningar gjorda av Visma har legat i paritet med dessa siffror.

80%

Ja! Vi anlitar en byrå regelbundet eller vid enstaka tillfällen

20%

Nej! Vi anlitar inte en byrå

På frågan om företaget har en plan /strategi för hållbarhet svarade företagarna enligt alternativen till höger. De som inte hade en plan för hållbarhet angav som skäl att man "inte såg några fördelar i att ta fram en plan", eller "Man vet inte hur man tar fram en plan", att "Tidsbrist och kostnadsskäl" samt bristande efterfrågan.

52%

Ja! Vi har en plan eller planerar att ta fram en hållbarhetsplan

40%

Nej! Vi har inga planer på det

8%

Vet ej!

INTERVJUER

FÖRETAGARNA

*Intervju med Philip Thunborg.
Företagarna*

Företagarna samlar 60 000 medlemmar och är Sveriges största organisation för små- och medelstora företag. Philip Thunborg arbetar på avdelningen för Analys och Opinion där han är näringspolitisk talesperson med områdesansvar inom hållbarhet, infrastruktur och transport.

Företagarna ser sig själva som en viktig aktör i frågan hållbart företagande. Organisationen driver aktiv opinion om hållbarhetsfrågor gentemot sina medlemmar genom flertalet aktiviteter.

Philip säger direkt att intresset växer enormt mycket nu vad avser hållbarhetsfrågor bland små företag. Enligt Philip så anser nästan 9 av 10 småföretag att det är viktigt för företag att ta samhällsansvar och bedriva hållbarhetsarbete.

Hållbarhet är en konkurrensfördel och kan ha positiva effekter på din verksamhet menar Philip och fortsätter med att småföretag har en central roll att spela i omställningen för en hållbar utveckling speciellt när det gäller att säkra svensk tillväxt långsiktigt.

2019 gjorde företagarna en större undersökning bland sina medlemmar och presenterade en rapport som gick under namnet "Hållbarhet som konkurrensfördel" (se länk i referenser). Redan då fanns ett stort intresse bland företagen kring hållbarhet, ett intresse som bara växer nu. På frågan om samarbeten tror också Philip att det är viktigt med samarbeten med både programvaruleverantörer och branschorganisationer.

SRF KONSULTERNA

Intervju med Lali Fjellström.

*Branschansvarig Redovisning och talesperson i
hållbarhetsfrågor för Srf konsulterna*

Srf konsulterna är Sveriges ledande branschorganisation inom redovisning, lön och rådgivning. Förbundet har ca 6 500 medlemmar fördelade på ca 1.500 byråer. Av dem är ca 3 500 Auktoriserade Redovisningskonsulter och Auktoriserade Lönekonsulter, som bistår cirka 330 000 svenska och utländska företag.

Srf konsulterna har tillsammans med systerorganisationerna i Norge och Finland tagit fram en ny nordisk standard för hållbarhetsrapportering. NSRS, Nordic Sustainability Reporting Standard, är helt anpassad för små och medelstora företag. (Se länk i referenser)

På frågan hur Lali ser deras medlemmars förutsättningar för att bli framtida rådgivare i hållbarhetsfrågor säger hon "Det är våra medlemmar som borde vara bäst lämpade att möta efterfrågan på hållbarhetstjänster. Byråerna känner kunderna och deras verksamhet väldigt väl och man har redan koll på företagets ekonomi. Dessutom är vi vana att arbeta efter regelverk och sedan länge rapporteringsexperter. De auktoriserade redovisningskonsulterna är dessutom den yrkeskategori som har det högsta förtroendet enligt den SKI undersökningen som gjordes 2019. (2021 års undersökning är i skrivande stund inte slutförd.) Självklart är detta en kommande tjänst för våra medlemmar menar Lali.

Intresset hos medlemmarna varierar dock menar Lali. Hos vissa är intresset väldigt stort eftersom de ser konkurrensfördelen att erbjuda den här tjänsten till sina kunder, medan andra byråer inte ser detta som ett område som man bör fokusera på. Orsaken till det spretiga intresset kan vara att man inte tänker att "Hållbart företagande" involverar ekonomiska frågor som byrån redan arbetar med. Vissa tänker nog att det bara handlar om miljö. Ordet "Hållbarhet" är politiskt laddat för några och okunskapen är stor.

SRF KONSULTERNA

Intervju med Lali Fjellström.

Branschansvarig Redovisning och talesperson i hållbarhetsfrågor för Srf konsulterna

Srf konsulterna som organisation arbetar med att informera sina medlemmar om vad hållbarhetsarbete är och vilka möjligheter det kan ge branschen i framtiden. Framtids- och omvärldsbevakning är viktigt och "non financial data" blir en allt större del av företagets rapportering. Digitalisering och automatisering driver dessutom en förskjutning från redovisning till rådgivning där hållbarhetsredovisning och rådgivning kring detta är ett bra sätt att utöka sitt tjänsteutbud. Lali tror också att vi kommer att se kommande lagstiftning kring hållbarhet även för mindre företag, vilket även det kommer att öka efterfrågan på hållbarhetstjänster i framtiden. Just nu håller vi alla på att lära oss. Det är en resa och hela näringslivet provar sig fram just nu, menar Lali.

En utmaning för många byråer att sätta sig in i hållbarhetsfrågor kan vara tidsbrist. Det kan också leda till en risk, menar Lali, att byråer väljer att stå utanför detta. Det medför att många företag kommer att sakna någon att bolla dessa frågor med och risken är då att andra aktörer går in på den här marknaden och vi missar en chans till en redovisningsnära rådgivningstjänst.

FAR

*Intervju med Yvonne Jansson.
Hållbarhetsansvarig på FAR*

Yvonne Jansson arbetar som hållbarhetsansvarig på FAR, Branschorganisationen för revisorer, redovisningskonsulter, lönekonsulter, skatterådgivare och specialister, med ca 5.000 medlemmar och ca 1.000 medlemsbyråer. Yvonne har också skrivit boken "Hållbarhet i praktiken - En redovisningsguide".

Yvonne ser FAR som en viktig spelare vad avser just hållbarhetsfrågor och hållbarhetsredovisning, bland annat för att FAR genom sina medlemmar även påverkar företagen och deras hållbarhetsarbete. FAR och medlemmarna är också en viktig aktör för att förstärka trovärdigheten när hållbarhetsredovisningar upprättas. Främst för att revision och översiktlig granskning är ett verktyg för att till exempel undvika greenwashing, men även genom att ta fram stöd för hållbarhetsprocessen.

FAR har arbetat med hållbarhet länge och de första granskningarna av hållbarhetsredovisningar gjordes redan 1996. Mellan åren 2003 och 2019 delade FAR:s specialistgrupp för hållbarhet ut priset "Bästa redovisning av hållbarhet", ett pris som därefter slogs ihop med priset Sveriges bästa årsredovisning. FAR:s engagemang inom hållbarhet är brett och handlar bland annat om att skriva remissvar och artiklar men även att anordna utbildningar, webinarier och poddar inom hållbarhet.

Intresset för hållbarhetsfrågor varierar bland medlemmarna, säger Yvonne. Ordet hållbarhet har också blivit lite överanvänt och har därmed tappat lite av sitt värde. Men den senaste tiden har FAR märkt att intresset för hållbarhetsfrågorna ökar bland medlemmarna.

FAR

*Intervju med Yvonne Jansson.
Hållbarhetsansvarig på FAR*

De större byråerna arbetar redan intensivt med hållbarhetsfrågor, medan de mindre byråerna är mer reaktiva och reagerar när frågan uppstår. Att det sker en ökning av efterfrågan från mindre företag till byråerna har noterats. Många företag får frågor om hållbarhet vid till exempel upphandlingar. Då är det oftast bråttom och företagaren ringer sin revisor eller redovisningskonsult.

Tidsbrist och dålig förståelse för vad hållbarhet är hos byråerna är faktorer som kan riskera att fördröja hållbarhetsarbetet, eftersom det krävs en i medvetenhet om vad hållbarhet är för att fånga upp efterfrågan hos företagen. Att öka medvetenheten och kunskapen om hållbarhet på byråerna är därför viktigt och en prioriterad fråga för FAR.

LR REVISION

*Intervju med Martin Johansson.
VD För LR Revision AB*

Martin Johansson är VD för LR Revision Sverige AB med totalt 55 stycken revision- och redovisningsbyråer och ca 70 kontor.

Martin säger att det finns ett varierande intresse hos medlemmarna kring hållbarhetsfrågor. Naturligtvis beror det på en låg efterfrågan bland medlemmarnas kunder men frågan finns på agendan i organisationen och har gjort det sedan 2016. LR Revision ser sig som ett naturligt bollplank till svenska företagare vad avser hållbarhetsfrågor. Våldigt få kommer att klara sig utan hållbarhetsredovisning i framtiden eftersom eftersom kraven rinner neråt till de mindre företagen från kravställare i form av större organisationer. Här kommer marknaden att driva på efterfrågan på just hållbarhetstjänster även för småföretagare menar Martin.

Det finns också utmaningar så som kunskap i ämnet samt bristen på konkreta metoder och verktyg, menar Martin. Martin säger också att Srf konsult NSRS verktyget är det första konkreta bra verktyg han sett på marknaden i Sverige och pekar på att Norge nått mycket längre vad avser just konkreta verktyg. En annan utmaning för byrån är att ha tiden och viljan att sälja in hållbarhetstjänster till byråns kunder. Här finns en risk att kunderna hamnar i ett vakuum. Martin är positiv till att frågan om hållbart företagande blir en och tror att revision och redovisningsbranschen är viktiga aktörer för att driva frågan”

LR REVISION

*Intervju med Martin Johansson.
VD För LR Revision AB*

Martin menar på att revisorn och konsulten är naturliga bollplank för företagaren i hållbarhetsfrågor. Men det finns utmaningar i att man inom LR Revision har arbetat med frågan sedan 2016. Det stora problemet för medlemmarna är bristen på kunskap kring ämnet samt bristen på konkreta metoder och verktyg.

Martin säger att han tror att revision och redovisningsbranschen kommer att vara viktiga bollplank för våra företagare. "Väldigt få kommer att klara sig utan hållbarhetsredovisning i framtiden eftersom eftersom kraven rinner neråt till de mindre företagen och här kommer marknaden att driva".

KAM REDOVISNING

*Intervju med Martin Kruus.
Företagschef på KAM Redovisning*

Martin Krus arbetar som företagschef på KAM Redovisning AB -

<https://www.kam.nu/> Kam Redovisning har funnits sedan 2007 och man är idag 17 anställda med ungefär 400 kunder. Kam Redovisning profilerar sig som en byrå som arbetar med lite större företag.

Martin är positivt inställd till att arbeta mer med hållbarhetsfrågor både internt och extern och säger att frågorna om hållbarhet har blivit vanligare och viktigare den sista tiden, speciellt när man har djupare samtal med kunderna.

Hållbarhetsfrågor är också viktigt internt inom KAM Redovisning. Man sätter just nu ett fokus på att personal skall må bra och inte arbeta övertid, detta är viktigt för att kunna växa sin organisation. Digitaliseringen är en viktig faktor för att arbeta hållbart och långsiktigt nämner Martin. Arbeta effektivare, slippa papper men också arbeta på distans för att undvika resor är viktiga små åtgärder som bidrar till en bättre organisation, säger Martin.

Martin tycker att branschorganisation SRF Konsulter arbetar proaktivt mot sina medlemmar och SRF Konsulter förser dem med den information man behöver.

Efter sommaren planerar KAM Redovisning på att börja sälja hållbarhetstjänster till sina kunder. Martin tror dock att det kommer att ta ett tag innan efterfrågan uppstår men tills dess vill man stå beredd. ”

”För oss är det viktigt med en långsiktig verksamhet och vi planera för det”

STABILISATOR

*Intervju med Petra Örjegren
VD på Stabilisator*

Stabilisator är idag 10 anställda ligger i Östersund och har ca 250 kunder. Stabilisator har vunnit priset "Bästa redovisningsbyrå" medarbetarnas val samt att man var nominerad till FAR's "Årets framtidsbyrå". Under lång tid har Stabilisator drivit digitalisering och automatisering med fasta priser till sina kunder. Stabilisator är en byrå som under lång tid legat i framkant och ser hållbarhetsfrågan som väldigt viktig både för sig själva och deras kunder. För att föregå med gott exempel har man själv en egen hållbarhetsredovisning.<https://www.stabilisator.se/hallbarhet/>

Petra Örjegren VD och medgrundare betonar vikten av att naturligt väva in hållbarhet i det företagande hon driver med de två andra delägarna. Här ska alla trivas, inte behöva arbeta övertid och man ska kunna få ihop livspusslet. Vi driver inte den här byrån för att tjäna pengar. Jag vill skapa den bästa arbetsplatsen. Vi har själva valt ut 7 stycken globaliserings mål som vi arbetar efter.

När det kommer till att sälja tjänsten säger Petra att man börjat på att sälja in hållbarhetsredovisning till sina kunder men efterfrågan är fortfarande låg. Till dags dato har man bara en kund. Men det är viktigt att driva frågan menar Petra, försöka att påverka sina kunder i rätt riktning. Våra kunder lyssnar på oss redovisningskonsulter och har ett väldigt stort förtroende för oss.

PE ACCOUNTING

Olle Rydqvist

Medgrundare av PE Accounting

Ansvarig för innovation, affärsutveckling och kultur.

Styrelseledamot i SRF Konsulten

PE Accounting grundades 2010. Affärsidén var att utveckla ett affärssystem i kombination med redovisningstjänster. Idag 11 år senare har PE Accounting ca 140 anställda och ca 800 kunder. Går man in på PE accountings hemsida så hittar man snart en egen flik som beskriver företagets hållbarhetspolicy.

“Vi ser det som vår uppgift att skapa värde för våra kunder och bidra till en god miljö samt ekonomisk och social välfärd för alla våra medarbetare, ägare och intressenter”.

Olle Rydqvist är ansvarig för PE Accounting's hållbarhetsarbete och beskriver både det interna och externa hållbarhetsarbetet på byrån. För oss som bolag strävar vi alltid efter en bra arbetsmiljö, sund kultur, jämställdhet och inkludering. PE Accounting har som mål att lägga en 1% av omsättningen och 1% av tiden på olika engagemang som gör skillnad inom områden som utbildning, integration, miljö och entreprenörskap.

Externt mot kunder upplever Olle ett ökat intresse hos kunderna i att fördjupa sig i hållbarhetsfrågor. För några år sedan fanns det ingen större betalningsvilja hos kunderna med det har förändrats den senaste tiden upplever Olle. Man kommer inom kort att lansera ett antal nya tjänster inom hållbarhet. Däribland en applikation som utifrån tolkade bokföringsunderlag räknar ut klimatavtrycket. Att automatisera dessa processer kommer att vara avgörande långsiktigt.

PE Accounting och redovisningsbranschen är en viktig aktör när det gäller att nå ut till företag med hållbarhetsredovisning. Varje kundmöte borde avslutas med ett “Är ni intresserad av hållbarhetsredovisning” menar Olle.

PE ACCOUNTING

Olle Rydqvist

Medgrundare av PE Accounting

Ansvarig för innovation, affärsutveckling och kultur.

Styrelseledamot i SRF Konsulten

Det finns också stora affärsmöjligheter inom området hållbarhet. För egen del på PE Accounting så satsar vi på att automatisera så mycket som möjligt av hållbarhetsrapporteringen kvalificerade rådgivningen kring hållbarhet överlåter man gärna till någon annan men processerna och automatiseringen av hållbarhetsrapporteringen, det är där vi är experter avslutar Olle med

LUDVIG

Nathalie Liljegren
Vimmerby
Tjänsteschef Affärsrådgivning Ludvig

Ludvig är Sveriges största redovisningsbyrå sett till antal kunder och antal anställda. 1.300 medarbetare och 70.000 kunder. Många av dessa inom den gröna näringen som skogsbruk och jordbruk. Nathalie Liljegren är chef för affärsrådgivning och under detta affärsområde ligger även rådgivning om hållbarhet.

På frågan om vad som behövs för att mer aktivt arbeta med hållbarhetsrapportering säger Nathalie att det saknas standarder inom EU vilket hade varit önskvärt. Det arbete SRF har gjort med NSRS hållbarhetsrapport är jättebra men även där är det väldigt stort för de små företagen.

Nathalie ser jättestora affärsmöjligheter i framtiden för Ludvig vad avser hållbarhetsrapportering. Men säger också att det krävs en annan kompetensen att ge rätt rådgivning kring hållbarhetsrapporteringen och koppla det till miljön.

BDO

Markus Håkansson
Ansvarig för innovation, affärsutveckling och kultur.

BDO har en tydlig hållbarhetsprofil både internt och externt. Via en nystartad specialistgrupp hjälper byrån företag att utvecklas och nå framgång på hållbarhetsområdet. De vill se en hållbar utveckling för sina kunder, sina medarbetare och i näringslivet i stort. BDO's viktigaste uppdrag är att bidra till ett hållbart näringsliv som präglas av hög affärsetik och sund konkurrens.

Markus beskriver att företag i allt högre utsträckning både vill och måste hållbarhetsrapportera. Det beror både på intressenternas förväntningar och lagkraven. Dessutom ökar gröna investeringar inom EU och att Private Equity firmor blir mer intresserade av hållbarhetsfrågor.

-Vi ser ett ökat behov av hållbarhetsrapportering från intressenter och finansiärer. Alla ställer högre krav på företags miljöpolicies. Som företagare vill man arbeta med hållbarhet och man ser det som viktigt ur ett företagsperspektiv. För oss är det numera lättare att få gehör eftersom företagen ser affärsrisk med att stå utanför hållbarhetsrapportering. När det gäller hållbarhetsrapportering så ligger Sverige i framkant om man jämför sig med andra länder.

Markus ser också ett behov av stöd kring hållbarhetsarbete även bland mindre bolag. BDO har goda förutsättningar att erbjuda gott stöd. Kopplingen till revision är en viktig del i det.

-Vanan av att granska men också förståelse för korrelationen mellan miljö, social och ekonomiska aspekter gör en byrå som BDO till en kompetent aktör för rådgivning inom hållbarhet. Vi är en kommunikativ organisation och fångar upp behoven hos våra kunder.

Markus menar att det är en kommande marknad för techbolagen och programvaruleverantören och säger att det borde finnas en konsultknapp hos varje företag som företagaren kan använda när han behöver hjälp i rapporteringen och hållbarhetsarbetet.

NATURAL NUMBERS

Tintti Dahlin, auktoriserad redovisningskonsult
Certified Professional inom hållbarhetskonceptet Future-Fi

Natural numbers grundades av Tintti Dahlin år 2019 med affärsidén att hjälpa företag med ett hållbart företagande. Trots sin korta tid på marknaden har Natural number blivit nominerad till årets framtidsbyrå 2021 (FAR) och Visma Accounting Awards 2021. Idag är byrån 2 anställda och har 80 talet kunder. I hållbarhetsarbetet är digitaliseringen en viktig grund för att på ett effektivt sätt kunna hjälpa sina kunder med hållbarhetsrapportering.

Det har varit riktigt positivt respons från kunderna hittills! Många har varit förvånade över hur mycket enklare deras "pappersarbete" blivit och tycker det är kul att jobba mer tillsammans med oss som byrå. Kunderna sköter vissa saker själva, såsom fakturering, attestering och att fota underlag - och vi sköter resten. De ser direkt i programmet hur deras företag utvecklas på daglig basis - vilket såklart då också ger dem ett större intresse och förståelse för sitt företag. Vi finns tillgängliga att svara på frågor och utmanar kunderna att ta nästa steg i sina långsiktiga planer där hållbarhet och hållbarhetsredovisning är en viktig del.

Tintti märker också en ökad efterfrågan på just hållbarhetstjänster bland småföretagare.

- Det ställs krav från större organisationer om att man skall ha hållbarhetspolicier och då är vi ett utmärkt bollplank avslutar Tintti med.

REFERENSER

TIDIGARE MARKNADSRAPPORTER

2020 FRAMTIDA KOMPETENSER INOM REDOVISNING- BRANSCHEN

Den här marknadsrapporten ser över vilka kompetenser som efterfrågas för de redovisning- och revisionsbyråer som kommit långt i digitaliseringen.

Visma Panalitix Sweden

+46 72 532 45 06 | www.vismaspcs.se | jan.soderqvist@visma.com

2021 NYSTARTADE BYRÅER

Varje år så startas det 1.000 nya byråer. De flesta är enmansbyråer. År 2020 startades det nästan 1.500 nya byråer. De större byråerna blir allt mer aktiva i sina förvärv av mindre byråer. Trots det tar de mindre byråerna allt större marknadsandelar av de större byråerna genom att konkurrera med lägre priser och bättre slutleveranser

+46 72 532 45 06 | www.vismaspcs.se | jan.soderqvist@visma.com

REFERENSER OCH ANVÄNDBARA LÄNKAR

Frågor ställda till SME företag

1. Hur många fast anställda har företaget
2. Vilken av följande branscher stämmer bäst överens med företagets verksamhet?
3. Anlitar ni en redovisnings- eller revisionsbyrå?
4. Har ert företag en plan/strategi för hållbarhet?
5. Om du svarat nej på ovanstående, vad är den främsta anledningen?
6. Om ni inte börjat arbeta med hållbarhetsfrågor idag, är det något du tror att företaget kommer börja arbeta med det inom de närmaste fem åren?
7. Om du svarat att ni har en plan/strategi för hållbarhet - har ni/tar ni extern hjälp i hållbarhetsfrågorna?
8. Om ja på ovan, vilka delar har ni tagit hjälp med?
9. Vem ser du som den naturliga externa samtalspartnern vad avser hållbarhetsfrågor?
10. Vilken typ av stöd skulle du vilja ha för att komma igång och arbeta mer hållbart? Det kan vara utbildning, digitala system/program, arbetsmiljöfrågor osv.
11. Har du några andra tankar eller reflektioner kring hållbarhet du skulle vilja dela med oss?

Frågor ställda till revision- och redovisningsbyråer ca 3.000 st

1. Är byrån ansluten till någon medlemsorganisation?
2. Hur många anställda finns på din byrå
3. Antal kunder på byrån ca
4. Har er byrå en plan/strategi för hållbarhet?
5. Upplever ni att det idag finns ett intresse kring hållbarhetsfrågor från era kunder?
6. Tror du att byrån inom fem år kommer att hjälpa kunder med hållbarhetsfrågor?
7. Har era kunder börjat efterfråga hjälp med hållbarhetsredovisning?
8. Har ni börjat sälja tjänsten hållbarhetsredovisning till era kunder?
9. Vad för stöd skulle du vilja ha eller behöva för att hjälpa kunderna att hållbarhetsrapportera?
10. Vad tror du om redovisningsbranschens möjligheter att påverka hållbarhetsfrågor hos kunderna?
11. Har du några andra tankar kring hållbarhet som du vill dela med oss?

REFERENSER OCH ANVÄNDBARA LÄNKAR

VAD SÄGER LAGEN

EU's direktiv 2014/95/EU fastställer att stora företag skall tillhandahålla icke-finansiell information samt upplysningar om mångfaldspolicy. Hållbarhetsrapport ska lämnas av de företag som uppfyller två eller alla tre av följande villkor de senaste två räkenskapsåren: medelantal anställda på fler än 250 personer, balansomsättning högre än 175 miljoner samt nettomsättning på mer än 350 miljoner. Rapporten ska innehålla information om hur företaget arbetar med miljöfrågor, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. Företagen ska också i sin bolagsstyrningsrapport redovisa den mångfaldspolicy som tillämpas för bolagsstyrelsen när det gäller till exempel ålder, kön, utbildning och yrkesbakgrund. Lagändringarna började gälla den 1 december 2016

Källa: ansvarsfullt.se

REFERENSER OCH ANVÄNDBARA LÄNKAR

[77 seven jokes about accountants](#)

[Regeringen](#)

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/17-globala-mal-for-hallbar-utveckling/>

[Företagarna](#)

<https://www.foretagarna.se/>

BDO Hållbarhet

<https://www.bdo.se/sv-se/om-oss/hallbarhet-och-esg>

Länk till Hållbarhet som konkurrensfördel

<https://www.foretagarna.se/contentassets/b50add3c586e450e8c69f13f4510d1e7/20190308-hallbarhet-som-konkurrensfordel--smaforetagen-staller-om---desktop.pdf>

Dagen industri

<https://www.di.se/hallbart-naringsliv/tolv-miljarder-till-gron-aterstart/>

Exportkreditnämnden

<https://www.ekn.se/om-ekn/>

FAR's branschrappport 2021 se www.far.se

[SRF's hemsida se www.srfkonsult.se](http://www.srfkonsult.se)

UC Statistik www.uc.se

[Branschstatistik SRF](#)